

lighed til at gøre mig bekendt med adskillige Tilfælde, hvor Dommerne efter min Mening er optraadte utilbørligt, hvor de navnlig har brugt ligefrem falske Løfter, vakt falske Forestillinger hos de anklagede, for at faa dem til at tilstaa. Det, at der bliver beskikket en Forsvarer for den anklagede lige fra Begyndelsen, vil sikkert bidrage til, at Dommeren betænker sig paa at give Løfter, som han, idet Øjeblik han giver dem, er paa det rene med, at han ikke vil holde, men blot giver for at afpresse den anklagede en Tilstaaelse.

Der er ogsaa i Reformen i nogen Grad gennemført Offentlighed og Mundtlighed, og der er andre Fremskridt. Jeg skal saaledes nævne, at Reformens Gennemførelse sandsynligvis vil bidrage til, at Varetægtsfængsel ikke vil blive anvendt i saa stor Udstrækning som hidtil, hvor det efter min Mening er blevet anvendt over al Maade. Der vil ligeledes blive lettere Adgang end nu til at faa Erstatning for uforskyldt Varetægtsfængsel. Endelig er ogsaa Princippet om Nævninger gennemført, og selv om det ikke er sket paa en saadan Maade, som vi kunde ønske det, er det at haabe, at en videre Udvikling af Princippet derefter lettere lader sig gennemføre, end saa længe Princippet slet ikke er traadt ud i Livet. Jeg erkender, som sagt, at der her kun er Tale om ret smaa Fremskridt, men de er dog af en saadan Betydning, at vi maa ønske Gennemførelse af Reformen.

Men jeg ønsker at benytte Lejligheden til at spørge den højtærede Justitsminister, om han ikke mener, at det ved denne Lejlighed kunde lade sig gøre at faa indført Ændringer i den vedtagne Lov, faa nogle af de Mangler afhjulpne, som unægtelig klæber ved den, og da navnlig faa en virkelig Anklageproces gennemført. Der skal nu alligevel foretages adskillige Ændringer i Loven, og jeg er sikker paa, at den højtærede Minister er klar over, at vi maa naa til Anklageprincippet for at faa en virkelig rationel Retspleje. Jeg har desuden paa Følelsen, at der nu maa være større Mulighed end tidligere for at gennemføre en saadan Ændring i Loven. Landstinget er i hvert Fald delvis af en anden Sættelse end den Gang, Loven blev vedtaget, og det var væsentlig Landstinget, der var Skyld i, at vi ikke fik den Reform, som Folketinget alt havde vedtaget. En Del af Juristerne af den gamle Skole, som satte sig imod de mere moderne Fremskridt, er nu døde. I Landstinget er der for Tiden overfor Anklage-

princippet sikkert en mildere Luftning end før, som jeg kunde tænke mig kunde benyttes. Det vil jeg gerne høre den højtærede Justitsministers Mening om, inden vi gaar videre med Loven. Den forøgede Bekostning, der derved vilde medføres, kan dog sikkert ikke være uoverkommelig, og jeg vil med det samme sige, at det, som en saadan Retsreform koster, maa vi ofre. Det har meget stor Betydning, at et Land ofrer noget paa sin Retspleje, thi hvis den Opfattelse breder sig blandt Menigmand, at der fra Statsmagtens Side ikke ofres Retsplejen den tilbørlige Omhu, faar han let Følelsen af, at han er retsløs stillet overfor Samfundet, og det vil være til større Skade for dette Samfund, end den Gavn kunde blive. Besparelsen muligvis vilde medføre. Det har stor Betydning for et Land, at Følelsen af, at Retsplejen er god, er levende i Folket. Det er en Værdi, som magelig kan sættes ved Siden af den Værdi, som vil medgaa til at gennemføre Loven om Rettens Pleje.

Vi betragter det foreliggende Lovforslag som et første Tempo. I dette Tilfælde er vi altsaa betænkt paa at praktisere de to Tempis Politik, idet vi nu vil tage dette første Skridt, naar det ikke kan være anderledes, og forbeholder os at gøre det næste Skridt saa snart som muligt. Jeg haaber, at vi dertil vil faa den højtærede Justitsministers Bistand, hvis han vedbliver at indehave den Stilling, han i Øjeblikket har, ligesom jeg efter de Udtalelser, som den ærede Ordfører for Flertallet fremkom med, tror at kunne gaa ud fra, at de Mangler, der er ved Reformen, erkendes, og at man vil være rede til at arbejde med paa at faa dem afhjulpne.

Om de enkelte foreliggende Lovforslag skal jeg ikke udtale mig videre. Jeg kan paa adskillige Punkter slutte mig til det, som den ærede Ordfører for Flertallet sagde derom. Det er jo overmaade vanskeligt at have en begrundet Mening om, hvorvidt de Beregninger, som den højtærede Minister har ladet anstille, vil holde Stik, men vi har i hvert Fald — det vil jeg henlede Opmærksomheden paa — fra anden, ogsaa kompetent, Side set Beregninger opstillede, som ikke har medført saa store Udgifter, som her er nævnt, og jeg tror, det er berettiget deri at se et Vidnesbyrd om, at den højtærede Justitsminister er paa den sikre Side med Hensyn til de formodede Udgifter.

Med Hensyn til Retsafgifterne vil jeg fremhæve, at den Forhøjelse, der er fore-